

No
#2

Η μεγάλη των μπάτσων οχογή

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια σταδιακή υποχώρηση του “κράτους πρόνοιας” και μια στροφή στο διαρκή έλεγχο, την επιτήρηση και την καταστολή. Από το καρτό στο μαστίγιο. Έχουμε και λέμε λοιπόν: σκούπα σε μετανάστες, κάμερες παντού, κυνήγι επαιτών, αστέγων μικροπωλητών, παιδιών των φαναριών ώστε να μην χαλάνε τη βιτρίνα της πόλης, εγκληματοποίηση νεανικών συμπεριφορών και κουλτούρας (γκραφίτι, άραγμα σε πλατείες), προληπτικές προσαγωγές πριν από πορείες, αυθαίρετες προσαγωγές και έλεγχοι “υπόπτων”, παρακολούθησεις, δακτυλοσκοπήσεις με μόνο κριτήριο εμφανισιακά ή πολιτικά χαρακτηριστικά, κουκουλονόμος, κατάργηση του τεκμηρίου της αθώτητας, στροφή απο την καταπολέμηση του εγκλήματος στη διαρκή επιτήρηση και τον έλεγχο.

Ταυτόχρονα, τη στιγμή που παγώνουν οι προσλήψεις, οι κατασταλτικές δυνάμεις αυξάνονται (Δέλτα, Δίας, δημοτικοί, μπλέ, πράσινοι, φούξια...). Σ’ αυτό το κλίμα εντάσσεται και ο σχεδιασμός της νέας αντεγκληματικής πολιτικής (2010 - 2014) στην Ελλάδα.

MICHALIS SAYS:

(από άρθρο του Μιχάλη Χρυσοχοϊδη στην προσωπική του ιστοσελίδα με ημερομηνία 2 Ιανουαρίου 2010, ο τσινισμός δικός μας)

«Με τη μέθοδο της ηλεκτρονικής χαρτογράφησης της εγκληματικότητας παρακολουθούμε πλέον συστηματικά την εξέλιξη της εγκληματικότητας όχι μόνο έντυπα και στατικά όπως άλλοτε, αλλά ανά περιοχή, τύπο εγκλήματος και ώρα τέλεσης του. [...] Μετατρέπουμε 21 αστυνομικά τμήματα της Αττικής σε πρότυπα, τα οποία θα στελεχωθούν άμεσα απο ειδικούς ψυχολόγους, κοινωνιολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και πολιτισμικούς διαμεσολαβητές. Αναδιατάσσουμε την κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού, διατηρώντας λιγότερο προσωπικό για εσωτερικές εργασίες και ενεργοποιώντας περισσότερους αστυνομικούς στο δρόμο. Από τις 4 Ιανουαρίου ενεργοποιούμε τον Αστυνομικό της Γειτονιάς, ένα σημαντικό θεσμό προληπτικής αστυνόμευσης, σε 45 αστυνομικά τμήματα της χώρας, δίνοντας έμφαση στις μεγάλες πόλεις. Αναβαθμίζουμε τόσο την αναλυτική ικανότητα της ΕΛΑΣ, θεσμοθετώντας το Κέντρο Συλλογής και Διαχείρισης Εγκληματολογικών Πληροφοριών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, όσο και το Σύστημα Διαχείρισης Κρίσεων, με σκοπό να φτάσουμε και πάλι σε ολυμπιακό επίπεδο ετοιμότητας.

Στρατηγική προτεραιότητά μας αποτελεί επίσης η συνεργασία κοινωνίας και αυτοδιοίκησης, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικότερα τη μικρομεσαία εγκληματικότητα και τα προβλήματα που την προκαλούν. Για αυτό, ενεργοποιούμε το Κεντρικό Συμβούλιο Πρόληψης Παραβατικότητας σε συνεργασία με την ΚΕΔΚΕ και δημιουργούμε Τοπικά Συμβούλια Πρόληψης Παραβατικότητας σε όλη την επικράτεια, ενώ ενεργοποιούμε όσα ήδη βρίσκονται εν υπνώσει.»

Οι **James Wilson** και **George Kelling**, θεμελιωτές του ιδεολογήματος της **μηδενικής ανοχής** στο άρθρο τους "Σπασμένα Τζάμια" έγραψαν το **Μάρτιο του 1983**:

«Αυτο που έκαναν οι αστυνομικοί στα πεζά περίπολα ήταν να αναβαθμίσουν, στο βαθμό που μπορούσαν, το επίπεδο της δημόσιας τάξης. [...]

Συναντώντας έναν άνθρωπο πεζό, τον πλησιάζεις πιο εύκολα και του μιλάς πιο άμεσα απ’ ότι κάποιον μέσα σε αυτοκίνητο. Επιπλέον, μπορείς πιο εύκολα να διατηρήσεις την ανωνυμία σου αν τραβήξεις στην άκρη τον αστυνομικό για μια προσωπική κουβεντούλα. [...] Πλησιάζοντας ένα περιπολικό και μιλώντας με τους αστυνομικούς από το κατεβασμένο παράθυρο, είναι σαν να φωνάζεις σε όλον τον κόσμο ότι είσαι ρουφιάνος.

Στο επίπεδο της κοινότητας, **η αταξία και το έγκλημα είναι συνήθως αναπόστατα δεμένα μεταξύ τους, με ένα είδος εξελικτικής διαδοχής.** [...]

Για τους ανυπεράσπιστους ανθρώπους, η προοπτική να πέσουν πάνω σε έναν προκλητικό έφηβο ή σε ένα μεθυσμένο ζητιάνο μπορεί να είναι εξίσου τρομακτική με την προοπτική της συνάντησης ενός πραγματικού ληστή. [...] Γνωρίζοντας αυτό μπορεί κανείς να καταλάβει τη σημασία που έχουν ανώδυνες κατά τ’ άλλα παραστάσεις όπως τα γκραφίτι στον υπόγειο σιδηρόδρομο. [...]

Η ουσία του ρόλου της αστυνομίας στη διατήρηση της τάξης είναι η ενίσχυση των ανεπίσημων μηχανισμών ελέγχου της ίδιας της κοινότητας. Η αστυνομία δεν μπορεί, τουλάχιστον χωρίς να καταφύγει σε ειδικά μέσα, να αποτελέσει υποκατάστατο αυτού του ανεπίσημου ελέγχου. Από την άλλη, για να ενισχύσει αυτές τις φυσικές δυνάμεις η αστυνομία πρέπει να τις συμπεριλάβει κατά κάποιον τρόπο στη δράση της.

Η επιβολή του νόμου, ως τέτοια, δεν αποτελεί απάντηση: μια συμμορία μπορεί να αποδυναμώσει ή να καταστρέψει την κοινότητα κυκλοφορώντας με απειλητικό ύφος και μιλώντας με αγένεια στους περαστικούς, χωρίς να παραβιάζει το νόμο. [...]

Το κάθε τμήμα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικό όταν θα διανείμει καθήκοντα στους υπάρχοντες αστυνομικούς. [...]

Ακόμα και σε περιοχές που κινδυνεύουν από τη παρουσία ταραχοποιών στοιχείων, η δράση των πολιτών χωρίς ουσιαστική εμπλοκή της αστυνομίας μπορεί να είναι αποτελεσματική. [...] Όταν η αλληλοκατανόηση δεν είναι εφικτή, ή τουλάχιστον δεν είναι ορατή στο εγγύς μέλλον, τότε οι περιπολίες πολιτών μπορεί να αποτελέσουν επαρκή απάντηση. [...]

Μπορούμε να ενθαρρύνουμε τους αστυνομικούς των περιπολιών να πηγαίνουν και να φεύγουν από τη δουλειά τους χρησιμοποιώντας τα μέσα μαζικής συμπεριφοράς και καθώς θα βρίσκονται στο λεωφορείο ή στο βαγόνι του υπογείου, μπορούν να επιβάλλουν την τήρηση των κανόνων για το κάπνισμα, το αλκοόλ, τη συμπεριφορά και άλλα παρόμοια. Η επιβολή αυτή δε χρειάζεται να είναι κάτι περισσότερο από το να διώχνουν τον παραβάτη (εξάλλου ένας ελεγχτής των μεταφορών ή ένας δικαστής καθόλου δεν θα ήθελε να ενοχληθεί με τέτοιες παρεμβάσεις).»

Βρείτε τις διαφορές στα σημεία

Και αν στην Αμερική για την θεμελίωση του ιδεολογήματος της μηδενικής ανοχής συνεργάστηκαν πανεπιστημιακά ιδρύματα, καθηγητές και ινστιτούτα (πανεπιστήμιο Stanford σχολή ψυχολογίας, πανεπιστήμιο Harvard νομική σχολή, πανεπιστήμιο Indiana), γνωρίζουμε πως στα μέρη μας συνεργάζονται για το ίδιο θέμα εξίσου καλά ντόπια ινστιτούτα, πανεπιστημιακά ιδρύματα και καθηγητές μας*. Και αυτό γίνεται απ'τη στιγμή που τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια μετατόπιση του βάρους από το “κοινωνικό” κράτος, στο κράτος της ασφάλειας και του ελεγχου. Συνεπώς οι διάφοροι “κοινωνικοί” επιστήμονες, αλλάζουν ενδιαφέροντα ανάλογα με τις προτεραιότητες του εργοδότη τους (ε, δε θα πεινάσουν κιόλας!)

* χαρακτηριστικό παράδειγμα, μεταξύ πολλών άλλων καλοθελητών, ο Ι.Φαρσεδάκης καθηγητής κοινωνιολογίας Παντείου που είναι καθηγητής στη σχολή Εθνικής Ασφάλειας στην Ακαδημία Ελληνικής Αστυνομίας, στην Ακαδημία Αστυνομίας Κύπρου, πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου Πρόληψης της Παραβατικότητας Μοσχάτου και στο Δ.Σ του Κέντρου Μελετών Ασφάλειας (ΚΕ.ΜΕ.Α)

Επειδή όμως δεν είμαστε συνομοσιολόγοι, πιστεύουμε πως δεν είναι μόνο ο κάθε υπουργός ή τα κάθε λογής ινστιτούτα με τους προφεσόρους τους που εφευρίσκουν τα διάφορα ιδεολογήματα για τη δημόσια τάξη. Μετά την ήττα και την αφομοίωση των κινημάτων του '60 δόθηκε χώρος στο αίτημα για ασφάλεια και κατανάλωση, το οποίο μπήκε στις δυτικές κοινωνίες απ'τα τέλη του '70. Στην Ελλάδα εδώ και είκοσι χρόνια, μαζί με τη στυγνή εκμετάλευση των μεταναστών και την εμφάνιση των ιδεολογημάτων του μικροαστισμού, του ατομισμού και της κοινωνικής ανέλιξης “για την πάρτη μου”, γίνεται λόγος και για καθαρές πόλεις. Πόλεις όπου δε χωράνε οι κοινωνικές αντιστάσεις, όπου ακόμα και οι υπόγειες αρνήσεις των υπηκόων συνιστούν απειλή. **Με λίγα λόγια είναι οι κοινωνικοί - ταξικοί συσχετισμοί και όχι τα μεμονωμένα άτομα που καθορίζουν την ιστορία.**

Εφόσον λοιπόν το ζήτημα της δημόσιας τάξης, έχει ταξικά - κοινωνικά χαρακτηριστικά και στόχευση, δε μπορεί παρά να έχει και τέτοια απάντηση.

συμβούλια για την αποασυλοποίηση
της σκέψης

// Ιούνιος 2010